

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban ítvéve:
 Egész évre — 16 kor.
 Negyedévre — 4 .
 Helyben kávéhoz kértve:
 Egész évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 .
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 .

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Közlönyök: minden nap a helyi és
 külső utáni napok kivételével

Évesközlet és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség hírlapok visszaküldésén
 vagy megvásárlására nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalban intézendők.

Árnyos nyelven írták a szöveget.

NAGYVÁRAD szept. 7.

Teljes bizonytalanság.

Budapest, szept. 7.

E hó 9-én, vagyis holnap a király ismét elutazik Budapestről és ebben a percben senkinek sincs még sejtelve arról, hogy a bonyodalmas válságos helyzetben mi lesz a megoldás. Ugy fog-e elutazni megint a király, hogy zürzavaros bizonytalanságban hagyja hátra az országot addig is, míg újra, majdan harmadszor jön el megint közzénk? Ez alig hihető. Ha egyelőre még nincs is pozitív jele annak, hogy a bonyodalomból miképpen akarják az országot kivezetni, mégis valószínű, hogy a király még elutazása előtt fog dönteni és megbízást ad valamely államférfinak a kabinet megalakítására.

De ki lesz ez az államférfi? Ugy lehet, hogy ezt egyelőre maga a király se tudja. Minden vonalon a legteljesebb bizonytalanság uralkodik és a kormánypártban igen nagy az elkeseredettség *Khuen-Héderváry* ellen, a ki semmiféle információt se nyújt a párt tagjainak. A párt valóságos meglepetéseknek van kitéve folyton, egész tájékozatlan, hogy a király kiket óhajt meghallgatni, mik a szándékai és például bombaszerűen hatott az az egész váratlan hír is, hogy tegnapi *Széll Kálmán* rendelték fel Rátótról audienciára, a ki aztán tudvalevőleg egy óra hosszat volt ő Felségénél.

Kizártnak tartják, hogy *Széll Kálmán*

kapjon megbízást újabb kabinet alakítására.

Az általános vélemény az, hogy a király csak igen csekély engedmények megadásával ugynevezett »erős kezű« politikust fog megbízni kormányalakítással. A kormánypárt legnagyobb részének hiedelme szerint a dolog mégis csak oda fog kilyukadni, hogy újból *Khuen-Héderváry* jön. O ugyan állítólag nem akarja vállalni a dolgot, de a király határozott kívánságának végre mégis csak engedni fog, hogy azután csináljon új választásokat.

Sokat beszélnek *Szögyény-Marich* László berlini nagykövetünkről is, a ki szintén persona gratissima a királynál és a kit — hír szerint — szintén meg fognak hívni kihallgatásra. Barátai azonban úgy tudják, hogy nagyobb engedmények nélkül *Szögyény-Marich* sem volna hajlandó kormányt alakítani.

Szóval: ez idő szerint csak az az egy bizonyos, hogy semmi sem bizonyos!

Széll Kálmán kihallgatása.

A félhivatalos értesítés azt mondja, hogy *Széll Kálmán* ma déli egy órakor magánkihallgatáson volt a királynál s a délutáni órákban már visszautazott Rátótra. *Széll Kálmán* a kihallgatásról senkinek se mondott el semmit s nem is tudják, hogy mi a szándéka, mire kapott megbízást vagy egyszerűen csak tanácsát kérte-e a király?

Azt remélték tőle, hogy neki újra sikerülne fog kompromisszumot kötni az ellenzékkel. Akik azt remélték, mindenesetre jól ítéltek meg a helyzetet és *Széll Kálmán*nak az ellenzék előtt való presztízsét. De aligha-

nem rosszul itélték meg *Széll Kálmán* hajlandóságát, mert *Széll Kálmán* nem kívánczik vissza a miniszterelnöki székbe, kompromisszum közvetítésére pedig, minthát az utolsó hónapok eseményeitől magát egészen távol tartotta, nem tartja magát a legalkalmasabb államférfiúnak.

Az a körülmény, hogy kihallgatása után visszautazott Rátótra, azt látszik igazolni, hogy *Széll Kálmán* a kompromisszum közvetítésére ezidő-zerint nem vállalkozott.

Hír szerint a király most már a szabad-elpárt értekezlete előtt más politikust nem szólít színe elé.

Széll megbízatása?

Bécsből jelentik, hogy a király *Széll Kálmán*at bizta volna meg, hogy tájékoztassa magát a pártoknál a kibontakozás módozatai iránt. *Széll* tegnap este több kormánypárti képviselővel, de főleg gróf *Andrássy* Gyulával behatóan tárgyalt és érintkezésbe fog lépni az ellenzéki pártokkal is. Bécsben most azt hiszik, hogy *Széll* volna a jövő embere. Ez a hír természetesen éppen annyira ellenőrizhetetlen, mint minden, amit a mostani válságos és bizonytalan helyzetben akár a leghatározottabban állítanak.

Félhivatalos jelentés.

Félhivatalosan a mai kihallgatásról ezt jelentik:

Gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnököt 6 Felsége ma délelőtt fél 10 órakor magánkihallgatáson fogadta. Délután egy órakor *Széll Kálmán* jelent meg a királynál magánkihallgatáson, amely délután két óráig tartott. *Széll Kálmán* ma este visszautazott Rátótra.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A cenzor.

Írta: D. Sanl.

Maholnap odajutunk, hogy a cenzura összezuzza a sajtószabadságot . . .
 (A lapok.)

(A cenzor dolgozószobája.)

Költő (alázatosan belép): Bocsánat . . . sürgős ügyben bátorlalom habargatni, ha megméltóztatik engedni.

Cenzor (barátságosan): Mivel szolgálhatok? Mindenek előtt pedig, kihez van szerencsém?

Költő: A »Néma lelkiismeret« szerzője vagyok.

Cenzor: Ah, nagyon örvendek, tessék helyet foglalni!

Költő: Méltóztassék megengedni, hogy állva maradjak; én a legszerencsétlenebb ember vagyok a földön!

Cenzor (mosolyogva): Akkor remélem, én meg fogom ettől menthetni.

Költő: Ismerem a darabom sorsát: titokban megmondták már nekem, hogy . . .

Cenzor: De, barátom, úgy látszik, rosszul értesít ték; biztosíthatom, hogy téved.

Költő: Oh, uram, miért tette ezt velem!

Cenzor: Hallgasson meg, kedves barátom; mondom, hogy ön téved. Az ön drámája megfelel a törvény minden kívánalmának; kijelentem tehát, noha nem volna szabad hivatalos ügyet magán uton közölni, hogy az ön drámáját színpadra vinni megengedem.

Költő (két kezébe temeti arcát): Ezt nem fogom tulélni!

Cenzor (nyugtalaná lesz): De barátocskám, legyen esze! Értsen meg hát! A darabját átbocsátottam.

Költő: Ah, uram, hiszen épen ez az én szerencsétlenségem!

Cenzor: Mit mond? Az ön szerencsétlensége?

Költő: Biztosan számítottam arra, hogy eltűntani fogják . . .

Cenzor: De hát az égre, ezt nem értem!

Költő (összeroskad): Elvesztettem utolsó reményemet . . .

Cenzor: Fiatal barátom, k zdek már szédülni. Magyarázza meg, mit beszél, mert nem értem.

Költő: Jó, megmagyarázom. Két darabomat fogadták már el; mind a kettőt előadták, de csak — egyszer. Ez alkalommal azt mondta az igazgató, hogy utoljára még most harmadszor — kegyelemből — megpróbálja velem.

Iskolai idényre

leány és fiu fehérneműek bármely intézet előírása szerint, mérték után is.

Továbbá carlsbadi cz pök, csizmák, galocsnik, kalapok, sapkák, ingek, galérok, kézelők, lábravalók, nyakkendők, keztük, harisnyák, zsebkendők, inggombok, pénztárczák, fésűk, kefék, szappanok, eszrenyők, utazó-bőröndök, téli alsó ingek, nadrágok, gamáslik, törülközők, madráczok, szalmazsákok, ágy- és paplanlepedők, gyapju takarók, ch ffonok, vásznak, crettonok, barcettek, béléssaruk stb. feltűnő olcsó árak mellett. 9

Keresztény üzlet!

Telefonszám 76.

FÁBRY TESTVÉREK

nagy áruházában

Nagyvárad, Olaszi, Fő-utca.

Hir szerint kabinetalakításra való megbízást még senki sem kapott.

Goluchovszky a királynál.

O Felsége a király ma délelőtt 11 órakor gróf Goluchovszky Agenor külügyminisztert magánkiballgatáson fogadta. Fenti bécsi hír szerint ez a kihallgatás összefügg a magyar válsággal.

Rendelet a katonák bentartása iránt.

Mint biztos forrásból értesülünk, a holnapi hivatalos lap közölni fogja a rendeletet a katonáknak december hó végéig való bentartása iránt. Ebben a rendeletben közléseket azokat a kedvezményeket, melyekben a bentartott katonák részesülni fognak. Ugyanaz a rendelet azokat a kedvezményeket is közölni fogja, melyekben azok a sorozáskötelesek részesülnek, akik önkéntesen szolgálatra jelentkeznek. Ez a rendelet, melyet immár hivatalosan is kihirdetnek, világosan bizonyítja, hogy hosszabb válságos helyzetre készülnek és hogy a magyar nemzet aligha számíthat engedményekre.

A szabadelvű párt értekezlete.

A szabadelvű pártban most már félreteszik az ugynevezett végrehajtó bizottság javaslatát s mégis csak meg fogják tartani a sokszor sürgetett, de mindig lefújt értekezletet. A szabadelvű párt most már megfogalmazza az akaratát.

Hetyey püspök temetése.

Pécs, szept. 7.

Hetyey Sámuel püspök temetése méltó kifejezése volt annak az általános gyásznak, a melyet a püspök halála Pécsen, az egyházmegyében és a legszélesebb körökben okozott. A püspöki palota és a vártemplom előtti térséget már korán reggel ellepték az összes középiskolák és nevelő intézetek ifjúságai, a törvényhatóságok és valamennyi pécsi egyesület, a melyek élvezték a püspök jótékonyágát. A gázlámpák véges-végig gyászfátyollal voltak bevonva.

A püspöki palotában elhelyezett ravattal koszorúk beláthatatlan sokasága borította. Schaumburg-Lippe György uralkodó-herceg tegnap reggel baranyai uradalmának igazgatójával, Geidemann Ottóval élővirág koszorút küldött, kék-piros-fehér szalaggal, a melyet

hercegi korona és a herceg monogramja díszített. Özvegy Kállay Bóniné, a Szögyény-Marich László család szintén küldtek koszorukat. A Tolnából érkezett koszorúk seregét el sem lehetett helyezni a kápolnában, a melyet a tegnapi nap folyamán sok ezer ember, közöttük távoli falvakból idesereglett parasztok látogatták. Reggel 8 órakor kezdődött a gyásztünnepély a zsufolásig megtelt vártemplomban Officium defunctorium- eljárásközlésével.

A gyászszertartást Kohl Medárd püspök végezte. A küldöttségek a sanctuariumban foglaltak helyet. A legimpozánsabb volt Tolnavármegye küldöttsége, a melyben Széchenyi Sándor gróf vezetése mellett többek között Perczel Dezső, Apponyi Sándor és Géza grófok is résztvettek. Verőcevármegye Chavrak Levin főispán vezetése mellett küldött nagyobb deputációt. Az összes állami hivatalok testületileg vettek részt a temetésen.

A központi és a teljes számban egybegyűlt vidéki papság 9 órakor fogadta Kohl Medárd püspököt, a ki a papság élén a templomból a püspöki palotába vonult, a hol a koporsót az előcsarnokban helyezték el. A koporsó mellett helyezkedett el a papság egy része és a többi része a palota lépcsőcsarnokát lepte el, a hol a Venite exultemus zsoltárt és a Circumderunt megható dallamát énekelte. Beszentelés után a papság vállán vitte a koporsót a templomba, hol a közpáhajóban a népoltár előtt felállított ravattalra helyezték. Kohl Medárd püspök itt rekviemet mondott, mialatt a székesegyházi énekkar Mitterer rekviemjét adta elő. Ennek elhangzása után következett a négyszeres absolutio, mire a koporsót levitték a templomba, hol a beszentelést végző püspök még egyszer megáldotta az elhunytat, kit néhai Király József és Szepesy Ignác báró püspökök sirja fölött ástott földében helyezték el a város összes harangjainak zugása mellett.

TAJÉKOZTATO.

Szept. 10. Városi közgyűlés.

Régészeti és történelmi múzeum (Schlauchpark) nyitva minden vasárnap és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 8-6 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

Cenzor: Nos? és?
Költő: Előre sejttem a sorsomat. A bukás biztos. Csakis ön menthetne meg.
Cenzor: De hogyan?
Költő: Egyszerű a dolog. Tiltsa el a darabomat. A lapok ismét zajt fognak ütni s a kiadók erre megrohannak a műér. A közönség kíváncsián, fellármázva, követelni fogja a darab színpadhozatalát; — akkor aztán a színház, némi enyhítésével az erős részeknek, előadja a drámát. A tantiémek záporoként fognak a zsebembe áradni . . . mig most! oh ez rettenetes!
Cenzor: Mit tegyek! Hiszem nem találtam benne semmi kifogásolni valót.
Költő: Minden igyekezetemet összeszedtem pedig. Van benne munkásokat lazító beszéd, néy visszatapszi ó szerelmi viszony és egy miniszter, aki hülye.
Cenzor: Hja, ezek mind régi dolgok; mondhatnám, mindenrapi esetek. Sokkal erősebb darabokat becsátottam már át.
Költő: Urami nagyságos, méltóságos uram!

Mentsen meg. Az öreg anyámat kell elartanom!
Cenzor: Szent Isten!
Költő: Es egy gyöngélméjű nagybátyámat!
Cenzor: Elég, ne marczangolja a szívetem! Mondja meg, hogyan segíthetnék és mindent megteszek.
Költő: A darabot most még el kell tiltania. Itt hozok magammal két olyan részletet a darabba, amelyeket önnek nem szabad megengednie, hogy színpadon adják. Majd utólagosan beletoldom.
Cenzor: Nem bánom; lássuk azokat a részleteket.
Költő: Erben a társadalom elleni háborítás van. A másik felségstérsítés! . . . A legjavából! Remélem, ezzel meg lehet ön elég dve.
Cenzor: Nem rossz. Jól van hát, holnap meg lesz elégedve.
Költő: Köszönöm, megmentöm! Köszönöm egyszer! ön többet tett értem, mint atyám! (Boldogan el.)

Városi közügyek.

A közgyűlés tárgysorozata.

A nyári pihenő után csütörtökön tartja népesebbnek ígérkező közgyűlését Nagyvárad városa.

A tárgysorozat elég bő és elég érdekes, sőt elég puskaporos arra, hogy viharosabb csetepaté kerekedjék.

A villamos vasut ügye érdekes, dr. Sarkadi Lajos és Halász Lajos indítványai felett pedig napirendretérést javasol a tanács. Azonban ezek bizonyára nem mennek simán keresztül s élénk vitát keltenek.

Még több fontos ügy is kerül a tárgysorozatban, amely a következő:

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának 1903. évi szeptember hó 10-ik, esetleg következő napján mindenkor d. u. 3 órakor a városház tanácstermében tartandó ülésén a következő ügyek fognak tárgyalatni:

1. A polgármester jelentése az előző havi közigazgatás állapotáról.
2. A m. kir. felelős kormány változására vonatkozó leiratok.
3. A m. kir. honvédelmi miniszter leirata a m. kir. hadapród iskolában létesített alapítványi helyek betöltésére vonatkozó határozatra.
4. Budapest székesfőváros Deák Ferencz születésének 100 éves fordulójának alkalmával rendezendő kegyeletos tünnepele a város közönségét meghívja.
5. Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegye átirta Deák Ferencz születése 100 éves fordulójának megünneplése tárgyában.
6. Debreczen szab. kir. város közönsége II. Rákóczy Ferencz fejedelem s társai hamvai hazaszállítására iránt a magyar országgyűlés képviselőházához intézett feliratát pártolás végett megküldi.
7. Szepesvármegye törvényhatóságának a magyar országgyűlés képviselőházához intézett felirata a választói jogok a magyar értelmiségi census alapján leendő szervezése iránt.
8. Pozsony szab. kir. város közönsége a tudóvész terjedésének megakadályozása s a munkásházák építésére adandó kedvezmény tárgyában a magyar országgyűlés képviselőházához intézett feliratát pártolás végett megküldi.
9. Sopronvármegye közönsége a községi törvény reformjainak napirendre tűzése tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratát pártolás végett megküldi.
10. Hontvármegye a magyar országgyűlés képviselőházához a régi czedulás bábáknak a gyakorlattól való eltiltása tárgyában intézett feliratát megküldi.
11. Dr. Radu Demeter a nagyváradai gör. szert. kath. püspök püspöki székeének elfoglalásáról a törvényhatóságot értesíti s támogatását kéri.
12. A tanács javaslata Laendler Ferencz utczanyitási ügyében.
13. A tanács javaslata Guttmann József építkezési ügyében szükséges terület átengedésére.
14. A tanács javaslata a régi kisváros-háza és Kossuth Lajos-utczai rendőrségi épület eladása tárgyában.
15. A tanács javaslata a Lakatos-utczai sarkán levő telek eladása tárgyában.
16. A tanács javaslata Gyp Demeter telkéhez csatolandó közterület átengedése iránt.
17. A tanács javaslata Andor Márk telkéhez csatolandó közterület átengedése iránt.
18. A tanács javaslata dr. Fassy Lajos és társa telkéhez csatolandó közterület átengedése iránti ügyben.
19. A tanács javaslata Auer Józsefné tel-

Nagymennyiségben megérkeztek szőlő szállító kosarak

5 és 10 kilós úrtartalommal.

Az iskola idény beálltával különböző alaku kötőkosarak, iskolatáskák, melyek legolcsóbb árakban lesznek árusítva. Továbbá nagy választék gyermekkosárakban, utazó kosarakban stb.

Számos megrendelést kérve kiváló tisztelettel

OPPENHEIM F. VILMOS kosáráru kereskedése

401.

Nagyvárad, Fő-utca, Barts-ház.

képből a közterülethez csatolandó telek vétele tárgyában.

20. A tanács javaslata a nagyvárad-i gőzmozdonyu közuti vasut r. t. részére szükséges villamos áram szolgáltatása tárgyában.

21. Dr. Sarkadi Lajos biz. tag a 76061/1903. sz. belügyminiszteri rendelet végrehajtásának megtagadása iránt.

22. Dr. Halász Lajos biz. tag. indítványa a cs. és kir. hadügyminiszternek a 3 éves katonák visszatartásáról szóló rendelete ellen.

23. A tanács javaslata Bottó Ferencz hagyatéka tárgyában.

24. A tanács javaslata a szikvizadó kezelésére vonatkozó szabályrendeletre.

25. Ugyanának javaslata a Sztaroveszky szegénygyermek-kórház alap vagyonának elhelyezése tárgyában.

26. A tanács javaslata a sertésvásártéri aklok használati díj tétele leszállítása iránt.

27. A tanács javaslata az Apostol szegényház vizdíjének elengedése iránt benyújtott kérvényre.

28. A tanács a házi pénztár I. félévi kezeléséről szóló kimutatást beterjeszti.

29. A tanács javaslata Kalenda János bérhátralék elengedése iránt benyújtott kérvényre.

30. A tanács Perlesz Józseffel a kövezési munkálatokra kötött szerződést beterjeszti.

31. A tanács Friss és Grosz, továbbá Weisz és Rotschild czégekkel a 3. és 6. sz. fatelep bérletére kötött szerződést beterjeszti.

32. A tanács Heller M. és társával a Széchenyi-téri magtár bérletére kötött szerződést beterjeszti.

33. A tanács javaslata a Biharmegyei gazdasági egyesület által bérelt Egres-kert bérleti szerződésére.

34. A tanács Domokos Károly és nejevel iskolai czélokra szükséges helyiség bérletére kötött szerződést beterjeszti.

35. A tanács javaslata Farkas József felebbezése tárgyában.

36. Spitz Jakab nagyvárad-i lakos kérvénye a község kötelékébe leendő felvétele iránt.

37. Lovass Gyula városi tűzoltó fizetés-előleg iránti kérvénye.

38. Drimba Tódor rendőr fizetés-előleg iránti kérvénye.

39. Bordé Ferencz főjegyző 6 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérvénye.

Erről a törvényhatósági bizottság t. tagjait tisztelettel azzal értesitem, hogy a tárgysorozatba nevezett ügyiratok a közgyűlést megelőző napon bárki által megtekinthetők.

Nagyváradon, 1903. szept. 7-én.

Bordé Ferencz,

főjegyző.

Hoványi Ferencz temetése.

Impozáns, megható módon nyilatkozott meg Nagyvárad város közönségének mély részvétele néhai dr. Hoványi Ferencz ny. városi főorvos temetésén, vasárnap délután. A hatóságok, egyesületek, társulatok, elöljáró férfiak és hölgyközönség jelent meg, hogy utóijára kifejezze tiszteletét, részvétét az elhunyt kiváló férfinak iránt.

A gyászház tágas udvara, sőt az utcza is zsufolásig megtelt közönséggel; a jelen voltak közül fejegyeztük a következőket:

Vinkler József vál. püspök, Radnay Farkas főlész. püspök, Fetsner Antal, Széchenyi Jenő, Bunyitay Vincez, Nyes Mózes kanonokok, Rimler Károly, Papp János orsz. képviselő, Medvigy Mihály, Bölöny József, Csathó László, Sal Ferencz, Urbán Adolf, Örley Kálmán, Cziffra Gerő, Kugler őrnagy, Rádl Ödön, Keller őrnagy, Hlatky Endre, Mihályházy Kálmán, Bordé Ferencz, Keszthelyi Zoltán, dr. Fráter Imre, Millye Gyula, Lukács

Ödön, Komlóssy József, Darvassy Lajos, Száhlender Károly, Balázsházy Iván, Szunyogh Loránd, Géczy Lajos, Hraniczky Károly, Nagy Márton, dr. Károly Irén, Lencsés János, dr. Baróthy Akos, Nadányi Jenő, Markovics Károly, Moess Károly, Mezey Mihály, Rácz Mihály, id. Rimanóczy Kálmán, Cseresnyés Albert, ifj. Rimanóczy Kálmán, dr. Vimmer Julián, Ragány János, dr. Kovács S. János, dr. Vuicskics Gyula, Bozóky Béla, Kőszeghy József, Papp Imre, Tatár Zoltán, dr. Gyöngyössy István, Meskő Boldizsár, Frankó Endre, Lopusny Gyula, dr. Bulk Kornél, dr. Schiff Ernő, Sztalmár-Király Andor, Buzássy Albert, Hegedüs Géza, Hegyessy Márton, Kovács Béla, Tóth Márton, Kovács Jenő járásbíró, Wagner József, Mártonffy Bogdán, Örley György, Kiss Elek, Lévy Zsigmond, dr. Popovics György, dr. Kornstein Lajos, Mayer Antal, Stark Gyula, Brém Lőrincz, Makucz Ernő, Sebestyén Lajos, Juszt Károly, Schweiger Ede, dr. Stocker József, Székely Sándor, Kelemen Kálmán, dr. Berkovics Miklós, Nyiry György, Gerő Armin, dr. Berkovics Ferencz, Molnár Lajos, Ferdényi Olivér, Vinkler Lajos, Mihály Adolf, Böszörményi Géza, Petry Gyula, Peiser Károly, Sáratory Endre, Edelmann Menyhért, Dóry Ferencz, Mura Fülöp, Bordé Károly, Nemes Aron, Mayer László, Zsálik Privat, Váradi Mór, Veisz Márton, Rácz Miksa, Heiman József, Rácz Ödön, Hollósi Dezső, dr. Imrik Gusztáv, Csordacsics Ferencz, Sztarill Ferencz, Dési Géza, Láng József, dr. Sarkadi Lajos, Heiser Gyula, Szemes Ferencz, ifj. Moskovics Mór, Fekete Ferencz, Marschalkó Leó, dr. Révész Vilmos, Nyiry Ödön, dr. Gerő Sándor stb.

A diszes, massiv, remek koszorúkkal borított érczkoporsót az udvarkertben helyezték ravatalra; s a nagyszámu családtagok környezték.

A gyászszertartást az elhunyt régi kebelbarátja dr. Karsch Lollion derecskei plebános végezte.

A Circumdederunt . . . örökszép dalama után dr. Baróthy Akos városi t. főorvos az orvos-gyógyszerész egyesület nevében búcsuzott el a sebb hazába költözött kartárstól. Rövid de szívtől fakadt és szívhöz szóló beszédben méltatta az elhunyt érdemeit, tevékenységét, buzgalmát.

A koporsót a halottas kocsi az orvosegyület tagjai vitték kézen s megindult az impozáns gyászmenet. A gazdag diszítésű üveges gyászkocsi mellett diszbeöltözött városi és vármegyei hajduk lépdeltek.

A derék férfinak haló porait a várad-olaszi sirkertben helyezték örök nyugalomra.

A szebbnél-szebb koszorúk szalagjain a következő feliratok voltak:

Szeretett Ferinknek — Margit és Géza.

Felejtethetlen jó testvér, sógor és nagybátyának — Mimi, Lonzi és gyermekei.

Felejtethetlen jó testvéremnek — Jolán és családja.

Hálás szeretettel — Irén, Gyula és gyermekei.

Szeretett Feri bácsinak — Gábor és Margit. Szeretett Feri bácsinak — Hálás öcsese Dezső.

Rokoni szeretettel — Kovács család. Szeretett volt főnökének és barátjának — Nagyvárad városi Tiszti orvosi kara.

Részvétük jeléül — Nagyvárad-i gyógyszerészek. Hálája jeléül — a Staroveszky gyermek-kórház. Nagyvárad város közönsége — volt érdemduz főorvosának.

Utolsó üdvözléssel — János. Szeretett volt orvosának és barátjának — Frankó Endre és családja.

Legőszintébb részvétellel — Luzsenszky Lenke és Ete ka.

Régi barátsággal — Luizi néni.

Des Echerollos-Kruspér Sándorné és családja — szeretete jeléül.

Őszinte részvétellel — Bölöny József és neje. Igaz részvétellel — Hegedüs Géza és családja. Szeretettelük jeléül — Nyiry György és családja.

Legmélyebb részvétellel — Molnár Lajos és neje.

Gyurkovics Cornél és neje — a régi jó barátoknak.

Ignác és családja — Isten veled.

A diszes temetést Weiszlovits A. és fia első nagyvárad-i temetkezési vállalata rendezte előismerésre méltó gondnal és pontossággal.

Nagyvárad-Püspökfürdő-Féliczfürdő.

	Személyvonat						
Nagyvárad áll.	7.33	9.50	—	—	4.44	—	8.58
Nagyvárad-Vásártér ind.	7.20	9.31	11.42	2.08	4.37	6.28	8.54
V.-Velenceze >	7.34	9.47	11.58	2.24	4.53	6.44	9.10
Rontó >	8.02	10.14	—	2.93	5.09	7.11	9.29
Püspökfürdő >	8.07	10.19	—	2.44	5.14	7.14	9.30
Féliczfürdő >	8.24	10.37	—	2.58	5.31	7.18	9.54

Féliczfürdő-Püspökfürdő-Nagyvárad.

	Személyvonat						
Féliczfürdő ind.	8.30	10.42	—	3.—	5.34	7.20	—
Rontó >	8.37	10.49	—	3.05	5.41	7.25	9.53
Püsp. fürdő ind.	8.48	11.00	—	3.11	5.51	7.31	10.00
V. Velenceze >	9.04	11.16	12.00	3.27	6.08	7.47	—
Nagyvárad-Vásártér érk.	9.22	11.34	12.16	3.45	6.24	8.05	10.30
N.-várad áll. érk.	—	11.27	—	—	6.18	—	10.34

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.59 perczig terjedő idő fekete számokkal van jelölve.

UJDONSAGOK.

X. Pius és a magyar himnusz.

A magyar zarándokoknak velencei tartózkodása alatt történt, hogy Dessenffy Sándor püspök, Lázár György doktorral, Szeged I. kerületének képviselőjével Sarto patriarkánál voltak vacsorára.

Még az asztalnál ült a vendégsereg, a mikor egyszerre csak megszólalt a főpap nyitott ablakai alatt Kölcsey Himnusza.

Varázslatos jelenet volt.

A Szent Márk-téren a csillagtáboros ég alatt ezren és ezren nyüzsgöttek, a vendéglátó olaszok és a zarándokló magyarok. Es ebben a nagy sokadalomban helyezkedett el a patriarka erkélye alatt egy kvartettre beosztott csoport, a melynek tagjai a szegedi tanítóképző legjelesebb énekesei voltak.

Maga a patriarka rögtön erkélyére sietett s vendégeinek környezetében élvezte a pompás szerenádát. Az énekesek tüzzel, lélekkel, az ihletett pillanat művészetével énekeltek. Az énekesek aztán még más magyar dalokat is énekeltek.

Másnap a velencei lapok, annak a városnak a lapjai, a hol az ének- és zenetudás ugyszólván velük születik az emberekkel — azt irták a magyar énekesekről, hogy az olaszok is tanulhatnak tőlük. A velencei patriarka azt mondta Dessenffynek, hogy a Himnusz hangjai egész éjszaka a fülében zsongtak. Azokból a hangokból, ugymond, egy nagy történelmi mullu, erős nemzet érzései törnek föl.

Az őszi ujdonságok megérkeztek!

Róth M. utóda

kalap és uri divat üzletébe.

Férfi- és fiu fehérneműk óriási választékban és méret szerint is a leggyorsabban készíthetők.

Férfi, női és gyermek czipők kizárólag a legjobb készítmény.

Egyedüli raktár a világhírű Fowues angol gyártmányu női és férfi keztyükben.

Elragadtatással nyilatkozott a magyar egyházi zenéről is. Köszönetét fejezte ki Desseffy püspöknek, hogy az a magyar egyházi zenét megismertette vele és elkérte a magyar egyházi zene kottáit.

* **Kisasszony napja.** Az isteni Udvözítő anyja a Boldogságos Szűz Mária születésének ünnepét üli ma a katolikus világ, mely ünnepet a magyar katolikusság nevezte el Kisasszonynapjának. Az ünnep alkalmából a templomokban ünnepélyes szentmisék és prédikációk lesznek. Ma tartják meg az aradmegyei Mária-Radnán a híres kisasszony-napi búcsút, melyre évenként mintegy 60 ezer ájtatoskodó szokott összeseregleni a kegyhelyre. A zárandozóknak az idén azonban más utat kellett választani az azon vidéken folyó nagygyakorlatok miatt. E napon különben a közeli *Szent-Jobbon* és *Részányán* is van búcsú, melyen városunkból is sokan vesznek részt.

* **Személyi hír.** Dr. *Szekely* István egyetemi tanár, a budapesti egyetem hittudományi karának prodékánja, Nagyváradon időzik.

* **Papszentelés.** A nagyváradai egyházmegye három végzett növendékpapja ma, kedden lesznek áldozó papokká; *Gyepes* Imre, *Hermann* Károly és *Molnár* János szenteltetnek fel áldozóakká. A papszentelés reggel 7 órakor lesz a székesegyházban, teljes nyilvánossággal. A pappászentelést *Radnai* Farkas felsz. püspök végzi, a szokásos segédlettel. — *Hermann* Károly holnap, szept. 9-án tartja első szentmiséjét a nagyváradai Szent Vincze intézetben; *Gyepes* Imre és *Molnár* János pedig szeptember 13-án mutatják be első szentmiséjüket; az előbbi Gyulán, az utóbbi pedig Belényesenben.

* **Diszes esküvő színhelye** lesz holnap, szerdán délután öt órakor a premonstrai-rend uri-utczia temploma. Ekkor vezeti oltárhoz bájos aráját, Nagyvárad leányvilágának ünnepelt szépségét, *Harmathy* Gizikét, *Harmathy* Károly kir. ítélőtáblai bíró leányát *Szeszich* Elek.

* **Erzsébet királyné halálának évfordulója.** Holnapután, csütörtökön lesz ötödik évfordulója annak a gyászos napnak, melyen a legemesebb szívű királyné egyikét, a mi királynénkat idegen földön orozva meggyilkolták. A mi magyar nemzet kegyelettel gondol e napon a boldogult királyasszonyra, kinek szive, lelke, mindene a miénk volt, magyaroké. A szomorú évfordulón elzárándokol a nép az Ur templomába, esdeni a megdicsőült Erzsébet nagyasszony részére örök nyugalomért.

* **A budapesti tanoncz- és segédmunkakiállítás.** A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter folyó évi szeptember 2-án 57,636. sz. a. kelt rendelettel megengedte, hogy a városligeti Iparcsarnokban rendezett tanoncz- és segédmunkakiállítás tartama folyó évi szeptember hó 27-ig meghosszabbíttassék.

* **A jövő évi virillisek.** Az ex-lex miatt az ez évi adók nincsenek megállapítva s a miniszter akként intézkedett, hogy a jövő évi legtöbb adót fizetők névjegyzékét a tavalyi adókimutatások alapján állítsák össze. A polgármester ennek alapján összehívta az igazoló választmányt. Dr. *Sarkadi* Lajos törvényhatósági bizottsági tag indítványt adott be a városi közgyűléshez, amelyben a miniszteri rendeletet törvény ellenek mondja s indítványozza, hogy annak végrehajtását tagadja meg Nagyvárad város törvényhatósága. A tanács mint állandó választmány azt javasolja, hogy térjenek napirendre az indítvány f-lett, mert a miniszteri rendelt a törvény alapján áll s azt a polgármester

végrehajtani köteles. A közgyűlés elé nem is tartozik az ügy, hanem az igazoló, bíráló választmányok és a közigazgatási bíróság elé, a közgyűlésnek csak bemutatják. A közgyűlési határozat ellen felelősebb lehet. A tanács indokolása szerint a törvény nem világos. A miniszter rendeletének azonban több előnye van; így most nem a tavaly augusztusi, hanem a helyesbített decemberi adóösszeg jön számításba; a kik tavaly elmulasztották, most jelentkezhetnek adójuk kétszeres számításáért; az elhaltak, eltávoztak helyett másokat lehet behívni. Az indítvány és tanács javaslata felett a csütörtöki közgyűlés határoz.

* **1000 korona löversenyre.** Biharmegye törvényhatósága az ideai nagyváradai löversenyre 1000 koronát szavazott meg. A belügyminiszter a közgyűlés határozatát jóváhagyta.

* **László főherceg emléke.** Most nyolcz éve, hogy szárnyra kelt egy tragikus baleset híre s nyomában gyász költözött a szívekbe, az egész nemzet megsiratta a szerencsétlen »kis hadnagyot«, *József* főherceg legifjabb fiát. Vasárnap, szeptember 6-án volt nyolczadik évforduló napja *László* főherceg tragikus halálának s az ágyai kápolnában, melyet a baleset helyén emeltetett a bánatos szülők kegyelete, az idén is gyászisteniszteletet tartottak. Ugyanínt gyászistenisztelet volt a királyi palota Szent István-kápolnájában is, melynek kriptájában a fiatal halott örök álmát aluszsza. A szertartást *Kanter* Károly udvari plebános végezte az udvari személyzet részvételével.

* **Adományok az árvaháznak.** A biharmegyei és nagyváradai nőegylet Erzsébet leányárvaházának *Jelinek* Ferenczné 5 pulton paradicsomot, *Vinkler* Pepi 1 kosár szilvát és 1 kosár ugorkát, *Schadeberg* Béla 1 kosár szilvát, *Ováry* Sándorné *Iglódról* 2 szekér szalmát, *Riszt* Nina 1 fából készült mosogató állványt küldtek, mely jótékony adományokért köszönetet mond özv. báró *Gerliczy* Félixné elnök.

* **Javitó s pótló érettségi vizsgálatok a főreáliskolában.** A nagyváradai m. kir. állami főreáliskolában tegnap mentek végbe a javító s pótló érettségi vizsgálatok *Nátafalussy* Kornél kir. tanácsos, tanker. főigazgató elnöksége alatt. A javító érettségi vizsgálatra jelentkeztek 12-en, kik közül megfelelt 11. Pótló (teljes) érettségi vizsgálatra 3 jelölt állott elő, kik mindnyájan 1 év múlva teendő újabb vizsgálatra utasítottak.

* **Tiltakozó szociálisták.** A nagyváradai szociálisták tüntető népgyűlésre készülnek, melyen tiltakozni akarnak a három évet szolgáló katonák bentartása ellen. A népgyűlést szerdán este fél 8 órára tervezik. Népgyűlés után nagy tüntető körmenet rendezését vették tervébe. E szerint a menet a Nagypiaczterről elindulva a Nagy-hídon keresztül a Szaroveszky-utczán, a Fő utczán, a Szt. László-téren s a Kert-utczán *Rimler* Károly polgármester háza elé vonulna, hol népgyűlés határozatát *Vántus* Károly közölné a polgármesterrel, kérve őt a Halász-féle indítvány támogatására.

* **Egyezkedés a villamos vasutra.** A nagyváradai villamos vasut részére szükséges villamos áram szolgáltatása tárgyában a közúti vasut és Nagyvárad városa között kötendő szerződésben a villamos áram kilovattját 12 fillérben állapították meg, de az utolsó órában a város szakértői kimutatták, hogy ilyen ár mellett a város ráfizetne az áramszolgáltatásra. A város tehát újból meghallgatta a szakértőket. *Köszeghy* József városi főmérnök az áram kilovattját 16 és fél fillérben, dr. *Hoór* Mór 13 fillérben és *Schlatter* és *Chattel* szakértők pedig 16 fillérben véleményezik megállapítani, amely összeg mellett a város nem fizetne rá az üzletre. A városi tanács szeretné

fogyasztóul megnyerni a villamos vasutat, főleg azért, hogy a vasut létesítését előmozdítsa. Javasolja a közgyűlésnek, hogy az áram kilovattjának árát 14 fillérben határozza meg. Felhívják továbbá a közúti vasutat, hogy a szerződést záros határidő alatt írja alá, mert a további halogatás a tárgyalások komolyságát lerontja. A szerződésbe módosításul bevették, hogy az üzemekezelésbe a közúti vasutnak semmi beleszólása ne legyen, a szénszállításnál pedig csak úgy köteles a város a legolcsóbb ajánlatot elfogadni, ha az a meglevő gépekhez használható.

* **Pallay József temetése.** Őszinte, mély részvét kísérté sirjába vasárnap délelőtt a gyilkos epidemia oly váratlan áldozatául esett *Pallay* Józsefet. Mély fájdalommal sorakoztak az ifju koporsójánál rokonai, barátai s a nagyváradai intelligencia számos tagja.

A mezőkeresztesi járás tisztviselői élükön *Czifra* Kálmán főszolgabíróval s minden község küldöttségével testületileg vett részt a temetésen. A temetési szertartást *Palotay* László apátkanonok, pápai praelátus végezte. Amint felhangzott megrázó szomorúságával a gyászadal, a virághalmazban álló koporsó előtt megkétszereződött a lesújtott család mérhetetlen fájdalma s az ifju anyja megtörve roskadt rokonai karjaiba. A szertartás végeztével megindult a gyászolók tömege az olasz-i temető felé. Koszorukat küldtek:

Biharvármegye tisztikara — Dr. *Pallay* Józsefnek.

Feledhetetlen Józsi fiuknak — Apa és anya. Forrón szeretett testvérünknek — Erzsi és Béla.

Szeretett Józsinak — Fáni mama és Flóra. Őszinte részvéttel — Nyiry György és családja. Szeretett Józsinak — Ida.

Józsinak — Bágya Ödön és családja. Özv. Des Echerolles-Kruspér Sándorné. Ösztöm szülei fájdalmát — özv. Báró *Gerliczy* Félixné.

Ritók-család. Igaz bánattal — Bölönyi József és neje. Szeretett kedves Józsinak — Bulyovszky-család.

Szeretett öcsémnek — Irma és Julie. Csokolom kedves Józsi — Jenny. Utolsó üdvözlétül — Ficzek Emil. Igaz részvéttel — Mariska és Nina. Utolsó üdvözlétül — Várady Zsigmond. Igaz részvéttel — Frankó Endre és családja. Heinrich — Józsinak.

Mezőkeresztesi járás szolgabírói hivatal — Kálmán, Bandi és a Doktor.

Józsinak — Margit. Őszinte részvéttel — Miskolczy Barna és családja. Utolsó üdvözlétül — Luzsénszky Lenke és Etelka.

József öcsémnek — Teleszky János és családja.

Részvéte jelöl — Szunyogh Péter. Részvéte jelöl — Alfréd és Klarise. Felejtethetlen Józsinak — Ernő és Kálmán. Kedves Józsinak — Tusi néni, Feri bácsi. Igaz részvéttel — Balázsházy Iván. Szeretett Józsinak — Jenő bácsi, Klári és Andris.

A diszes temetést Germán Károly »Kegyelet« temetkezési intézete rendezte.

* **Rákóczy hamvainak hazaszállítása.** Az évek óta megindult mozgalom *Rákóczy* hamvainak hazaszállítása iránt, most foglalkoztatja az ország törvényhatóságait is. Debreczen város és Zemplén vármegye ugyanis feliratot intéztek a nagy szabadsághős hamvainak hazaszállítása iránt az országgyűlés képviselőházához s a feliratot pártolás végett Nagyvárad városához is megküldötték. Az átiratok a csütörtöki közgyűlés elé kerülnek, a tanács azon javaslatával, hogy a feliratokat Nagyvárad városa is pártolja.

Elragadtatással nyilatkozott a magyar egyházi zenéről is. Köszönetét fejezte ki Dassewffy püspöknek, hogy az a magyar egyházi zenét megismertette vele és elkérte a magyar egyházi zene kottáit.

* **Kisasszony napja.** Az isteni Udvözítő anyja a Boldogságos Szűz Mária születésének ünnepét üli ma a katolikus világ, mely ünnepet a magyar katolikusság nevezte el Kisasszony-napjának. Az ünnep alkalmából a templomokban ünnepélyes szentmisék és prédikációk lesznek. Ma tartják meg az aradmegyei Mária-Raduán a híres kisasszony-napi búcsút, melyre évenként mintegy 60 ezer ájtatoskodó szokott összeseregleni a kegyhelyre. A zárandozóknak az idén azonban más utat kellett választani az azon vidéken folyó nagygyakorlatok miatt. E napon különben a közismert *Szent-Jobbn* és *Részbányán* is van búcsu, melyen városuakból is sokan vesznek részt.

* **Személyi hir.** Dr. *Székely* István egyetemi tanár, a budapesti egyetem hittudományi karának prodékánja, Nagyváradon időzik.

* **Papszentelés.** A nagyváradai egyházmegye három végzett növendékpapja ma, kedden lesznek áldozó papokká; *Gyepes* Imre, *Hermann* Károly és *Molnár* János szenteltetnek fel áldozóakká. A papszentelés reggel 7 órakor lesz a székesegyházban, teljes nyilvánossággal. A pappászentelést *Radnai* Farkas felsz. püspök végzi, a szokásos segédlettel. — *Hermann* Károly holnap, szept. 9-án tartja első szentmiséjét a nagyváradai Szent Vincze intézetben; *Gyepes* Imre és *Molnár* János pedig szeptember 13-án mutatják be első szentmiséjüket; az előbbi Gyulán, az utóbbi pedig Belényesben.

* **Diszes esküvő** színhelye lesz holnap, szerdán délután öt órakor a premontrai-rend uri-utczia temploma. Ekkor vezeti oltárhoz bájos aráját, Nagyvárad leányvilágának ünnepeit szépségét, *Harmathy* Gizikét, *Harmathy* Károly kir. ítélőtáblai bíró leányát *Szeszich* Elek.

* **Erzsébet királyné halálának évfordulója.** Holnapután, csütörtökön lesz ötödik évfordulója annak a gyászos napnak, melyen a legnemesebb szívé királynék egyikét, a mi királynénkat idegen földön orozva meggyilkolták. A hű magyar nemzet kegyelettel gondol e napon a boldogult királyasszonyra, kinek szíve, lelke, mindene a miénk volt, magyaroké. A szomorú évfordulón elzárandokol a nép az Ur templomába, esdeni a megdicsőült Erzsébet nagyasszony részére örök nyugalomért.

* **A budapesti tanoncz- és segédmunkakiállítás.** A keresked. leányi m. kir. miniszter folyó évi szeptember 2-án 57,636. sz. a. kelt rendelettel megegyeztetve, hogy a városligeti Iparcsarnokban rendezett tanoncz- és segédmunkakiállítás tartama folyó évi szeptember hó 27-ig meghosszabbítottassék.

* **A jövő évi virilisek.** Az ex-lex miatt az ez évi adók nincsenek megállapítva s a miniszter akként intézkedett, hogy a jövő évi legtöbb adót fizetők névjegyzékét a tavalyi adókimutatások alapján állítsák össze. A polgármester ennek alapján összehívta az igazoló választmányt. Dr. *Sarkadi* Lajos törvényhatósági bizottsági tag indítványt adott be a városi közgyűléshez, amelyben a miniszteri rendeletet törvény ellenek mondja s indítványozza, hogy annak végrehajtását tagadja meg Nagyvárad város törvényhatósága. A tanács mint állandó választmány azt javasolja, hogy térjenek napirendre az indítvány fellett, mert a miniszteri rendelt a törvény alapján áll s azt a polgármester

végrehajtani köteles. A közgyűlés elé nem is tartozik az ügy, hanem az igazoló, bíráló választmányok és a közigazgatási bíróság elé, a közgyűlésnek csak bemutatják. A közgyűlési határozat ellen felelőse lehet. A tanács indokolása szerint a törvény nem világos. A miniszter rendeletének azonban több előnye van; így most nem a tavalyi augusztusi, hanem a helyesbített decemberi adóösszeg jön számításba; a kik tavalyi elmulasztották, most jelentkezhetnek adójuk helyes számításáért; az elhaltak, eltávozottak helyett másokat lehet behívni. Az indítvány és tanács javaslata felett a csütörtöki közgyűlés határoz.

* **1000 korona lóversenyre.** Bihar megye törvényhatósága az ideai nagyváradai lóversenyre 1000 koronát szavazott meg. A belügyminiszter a közgyűlés határozatát jóváhagyta.

* **László főherceg emléke.** Most nyolcz éve, hogy szárnyra kelt egy tragikus baleset híre s nyomában gyász költözött a szívekbe, az egész nemzet megsiratta a szerencsétlen »kis hadnagyot«, *József* főherceg legifjabb fiát. Vasárnap, szeptember 6-án volt nyolczadik évforduló napja *László* főherceg tragikus halálának s az ágyai kápolnában, melyet a baleset helyén emeltetett a bánatos szülők kegyelete, az ideiglenes gyászisteniszteletet tartottak. Ugyiszintén gyászistenisztelet volt a királyi palota Szent István-kápolnájában is, melynek kriptájában a fiatal halott örök álmát aluszsza. A szertartást *Kanter* Károly udvari plebános végezte az udvari személyzet részvételével.

* **Adományok az árvaháznak.** A bihar megyei és nagyváradai nőegylet Erzsébet leányárvaházának *Jelinek* Ferenczné 5 putton paradicsomot, *Vinkler* Pepi 1 kosár szilvát és 1 kosár ugorkát, *Schadeberg* Béla 1 kosár szilvát, *Ováry* Sándorné Iglódról 2 szekér szalmát, *Riszt* Nina 1 fából készült mosogató állványt küldtek, mely jótékony adományokért köszönet mond özv. báró *Gerliczy* Félixné elnök.

* **Javitó s pótló érettségi vizsgálatok a főreáliskolában.** A nagyváradai m. kir. állami főreáliskolában tegnap mentek végbe a javító s pótló érettségi vizsgálatok *Nátafalussy* Kornél kir. tanácsos, tanker. főigazgató elnöksége alatt. A javító érettségi vizsgálatra jelentkeztek 12-en, kik közül megfellelt 11. Pótló (teljes) érettségi vizsgálatra 3 jelölt állott elő, kik mindnyájan 1 év múlva esendő újabb vizsgálatra utasítottak.

* **Tiltakozó szociálisták.** A nagyváradai szociálisták tüntető népgyűlésre készülnek, melyen tiltakozni akarnak a három évet szolgáló katonák bentartása ellen. A népgyűlést szerdán este fél 8 órára tervezik. Népgyűlés után nagy tüntető körmenet rendezését vették tervbe. E szerint a menet a Nagypiaczterről elindulva a Nagy-hidon keresztül a Sztaroveszky-utczán, a Fő utczán, a Szt. László-téren s a Kert-utczán *Rimler* Károly polgármester háza elé vonulna, hol népgyűlés határozatát *Vántus* Károly községi a polgármesterrel, kérve őt a Halász-féle indítvány támogatására.

* **Egyezkedés a villamos vasutra.** A nagyváradai villamos vasut részére szükséges villamos áram szolgáltatása tárgyában a közuti vasut és Nagyvárad városa között kötendő szerződésben a villamos áram kilovattját 12 fillérben állapították meg, de az utolsó órában a város szakértői kimutatták, hogy ilyen ár mellett a város ráfizetne az áramszolgáltatásra. A város tehát újból meghívta a szakértőket. *Köszeghy* József városi főmérnök az áram kilovattját 16 és fél fillérben, dr. *Hoór* Mór 13 fillérben és *Schlatter* és *Chattel* szakértők pedig 16 fillérben véleményezik megállapítani, amely összeg mellett a város nem fizetne rá az üzletre. A városi tanács szeretné

fogyasztóul megnyerni a villamos vasutat, főleg azért, hogy a vasut létesítését előmozdítsa. Javasolja a közgyűlésnek, hogy az áram kilovattjának árát 14 fillérben határozza meg. Felhívják továbbá a közuti vasutat, hogy a szerződést záros határidő alatt írja alá, mert a további halogatás a tárgyalások komolyságát lerontja. A szerződésbe módosításul bevették, hogy az üzemkezelésbe a közuti vasutnak semmi beleszólása ne legyen, a szénszállításnál pedig csak úgy köteles a város a legolcsóbb ajánlatot elfogadni, ha az a meglévő gépekhez használható.

* **Pallay József temetése.** Őszinte, mély részvét kísérté sirjába vasárnap délelőtt a gyilkos epidemia oly váratlan áldozatául esett *Pallay* Józsefet. Mély fájdalommal sorakoztak az ifju kopersójánál rokonai, barátai s a nagyváradai intelligencia számos tagja.

A mezőkeresztesi járás tisztviselői élükön *Czifra* Kálmán főszolgabíróval s minden község küldöttségével testületileg vett részt a temetésen. A temetési szertartást *Palotay* László apátkanonok, pápai praelátus végezte. Amint felhangzott megrázó szomorúságával a gyászdal, a virághalmazban álló koporsó előtt megkétszereződött a lesújtott család mérhetetlen fájdalma s az ifju anyja megtörve roskadt rokonai karjaiba. A szertartás végeztével megindult a gyászolók tömege az olasz-i temető felé. Koszorukat küldtek:

Biharvármegye tisztikara — Dr. *Pallay* Józsefnek.

Feledhetetlen Józsi fiuknak — Apa és anya.
Forrón szeretett testvérünknek — Erzsébet Béla.

Szeretett Józsinak — Fáni mama és Flóra.
Őszinte részvéttel — Nyíry György és családja.
Szeretett Józsinak — Ida.

Józsinak — Bágya Ödön és családja.
Özv. Des Echerolles-Kruspér Sándorné.
Osztom szülei fájdalmát — özv. Báró Gerliczy Félixné.

Ritók-család.
Igaz bánattal — Bölönyi József és neje.
Szeretett kedves Józsinak — Bulyovszky-család.

Szeretett öcsémnek — Irma és Julie.
Csokolom kedves Józsi — Jenny.
Utolsó üdvözlétül — Ficzek Emil.
Igaz részvéttel — Mariska és Nina.
Utolsó üdvözlétül — Várady Zsigmond
Igaz részvéttel — Frankó Endre és családja.
Heinrich — Józsinak.

Mezőkeresztesi járás szolgabírói hivatal — Kálmán, Bandi és a Doktor.

Józsinak — Margit.
Őszinte részvéttel — Miskolczy Barna és családja.
Utolsó üdvözlétül — Luzsénszky Lenke és Etelka.

József öcsémnek — Teleszky János és családja.

Részvéte jelétül — Szunyogh Péter.
Részvéte jelétül — Alfréd és Klarise.
Felejtethetlen Józsinak — Ernő és Kálmán.
Kedves Józsinak — Tusi néni, Feri bácsi.
Igaz részvéttel — Balázsházy Iván.
Szeretett Józsinak — Jenő bácsi, Klári és Andris.

A diszes temetést Germán Károly »Kegelet« temetkezési intézete rendezte.

* **Rákóczy hamvainak hazaszállítása.** Az évek óta megindult mozgalom *Rákóczy* hamvainak hazaszállítása iránt, most foglalkoztatja az ország törvényhatóságait is. Debreczen város és Zemplén vármegye ugyanis feliratot intéztek a nagy szabadsághős hamvainak hazaszállítása iránt az országgyűlés képviselőházához s a feliratot pártolás végett Nagyvárad városához is megküldötték. Az átiratok a csütörtöki közgyűlés elé kerülnek, a tanács azon javaslatával, hogy a feliratokat Nagyvárad városa is pártolja.

föl, a kik az elemi iskola IV. osztályát sikerrel végezték. A tanonciskola I. osztályába azok léphetnek, kik a középiskola vagy a polgári iskola II. osztályáról mutatnak fel bizonyítványt, minden tárgyból legalább elégséges eredménnyel. A II. és III. osztályba való fölvételre az első tanonciskolai osztály sikeres elvégzése jogosít. Első beírásakor a tanoncszerződést is be kell mutatni.

A beírásakor fizetendő 20 korona tandíj fejében, 30 fillér ad ellenőrző-könyvecskéért és 60 fillér könyvtárdíj.

Az előadások a közbeeső országos vásár miatt 17-én okvetlenül megkezdődnek, tekintet nélkül az eddig beírt tanulók számára. Aki tehát tanonczát a jelzett határidőig beírattatni elmulasztja, az elsőfoku iparhatóságnál be fog jelenteni a további szigorú eljárás végett.

E helyen figyelmeztetem a tanoncztartó főnököket az 1884-iki ipartörvény 17. törvény-cikkének 82-ik §-ára, amely határozottan kimondja, hogy a tanoncz, míg a tanítás ideje tart, köteles iskolába járni. Ennél fogva az iskolai év folyamán felfogadott tanonczot azonnal be kell írattatni, különben az elsőfoku iparhatóság ezen törvény ellen vétőkkel szemben az igazgatóság bejelentése alapján a törvényes lépéseket szigorúan meg fogja tenni.

Nagyváradon, 1903. szeptember hó 7-én.

Dr. Kovács S. János,
igazgató.

TAVIRATOK.

A vajudó válság.

Budapest, szept. 7. (Saj. tud. táv.) Széll Kálmán váratlan meghívása tartja ma izgatottságban a politikai köröket.

Széll Kálmán magatartása és véleménye új perspektívát nyitott a bonyodalomban. Többek előtt Széll Kálmán úgy nyilatkozott, hogy *oly nagy dolgok történnek most a magyar politikában, a melyek méreteit maguk a vezetők sem látják.* Egyébként Széll Kálmán nagyon pesszimistikusan vélekedik a kibontakozásról. Délután hosszasan *Wekerlével* tárgyalt s nem utazott vissza Rátótra, hanem egyelőre a fővárosban marad.

A szabadelvű párt értekezletének összehívását elhalasztották. Ennek oka állítólag, hogy az ő szabadelvűiek a magyar vezényszó érdekében tömörültek.

A kibontakozásra illetve a miniszterelnöki megbízásra vonatkozólag meglepetéseket várnak. Remélhetőleg *Hieronymi* vagy *Andrássy* próbálkozik meg a kabinetalakítással.

A király csak pár napra utazik Bécsbe s aztán ismét visszatér a fővárosba és nem megy a galicziai hadgyakorlatokra.

Lefuvás a lippai hadgyakorlaton.

Budapest, szept. 7. Temesujfaluból táviratozzák: *Ferencz Ferdinánd* kir. herceg tegnap a Zselénszky grófi család hölgytagjaitól elbúcsuzott és megköszönte a szíves vendéglátást. Ma reggel az udvari személyzettől vett búcsút és szárnysegédjeivel háromnegyed 7 órakor kilovagolt a Temesujfalu közvetlen közelében kifejldött döntő ütközethez, a melyet kíséretével a falu melletti magaslatról nézett végig. Heves harc után *Ferencz Ferdinánd* kir. herceg 9 órakor lefuvatott és a tábornokokat megbeszélésre hívatta össze. Temesujfalun át elsőnek a 31-ik

gyalogezred vonult keresztül zenével. Lefuvás után az összes ezredek a megjelölt vasuti állomásokra indultak. (M. T. I.)

Az interparlamentáris konferencia megnyitása.

Bécs, szept. 7. (Saj. tud. táv.) Ma nyitották meg az Urakháza nagytermében az interparlamentáris konferencia üléseit.

Elnökül *Klemert* az Urakházának tagját választották meg.

A mai értekezleten *Lueger* Bécs polgármestere és *Mitva* cseh nemzetiségi főrend beszéltek. Az érdemleges tárgyalásokat holnap kezdik meg.

Maradnak-e a katonák?

Budapest, szept. 7. (Saját tud. táv.) A katonai hivatalos közlöny mai száma közli azokat az intézkedéseket, melyek a hadügyminiszter benntartó rendeletére vonatkoznak. Ezek szerint az önkénteseket nem tarják benn, hanem viszont minden állítási kötelezettség ideje előtt jelentkező önkéntest bevesznek október 3—5 határidővel. A közlegénységről intézkedő passzus még nyílt határozat marad s ha kénytelenek lesznek a három évet szolgált bakákat benntartani, a hat heti utószolgálatot az első és 3-ik fegyvergyakorlat fejében beszámítják.

Szerb tiszték a királygyilkosok ellen.

Belgrád, augusztus 7. (Saj. tud. táv.) A szerb tiszték egyik memorandumban a királygyilkosok felkonczolását, majd csak a hadseregéből való elbocsátásukat követelik. Ujabbán meg a hadügyminiszter elbocsátását is tervbe vették.

A temesvári Rákóczi-ünnep.

Temesvár, szept. 7. A tegnapi Rákóczi-ünnepélyre Lovászy Márton, Ráth Endre és Lengyel Zoltán képviselők a gyorsvonattal ideérkeztek. A jogászfűjság a pályaudvarnál várta az érkezőket és a fellobogózott városba kísérte. Az ünnepély programmszerűleg a Vigadóban folyt le. Lovászy Márton ünnepi beszédében Rákóczi hamvainak hazavitelét és a becstelentörvény eltörlését követelte. Beszédében felszólította a közönséget a nemzeti jogok és követelések tántoríthatlan védelmére. Lengyel Zoltán az obstrukcióról beszélt. Ráth Endre a magyar szabadságért és a függetlenségért kardoskodott. A jogászok a vendégek tiszteletére bankettel rendeztek, a melyen számos ügyvéd is részt vett. (M. T. I.)

Belgrádból.

Belgrád, szeptember 6. Ma körülbelül 300 ember által látogatott szocialista gyűlést tartottak itt, amely többek közt felháborodásának adott kifejezést a macedóniai események fölött és elhatározta, hogy felhívja a kormányt szabad csapatok szervezésére és fölszerelésére.

Belgrád, szept. 7. Apénzügyminiszter bizottságot küldött ki az állami számvitelés állampénztári intézmény reorganizálására. A bizottság elnökévé a járadékok igazgatóságának főtitkárát, Popovicot nevezték ki.

Belgrád, szeptember 6. Mint megbízható forrásból jelentik, a trónörökös születésnapján mint gyalogos közlegényt be fogják sorozni a hadseregbe. (M. T. I.)

Hírek a Balkánról.

Athén, szeptember 8. A török nagyvezér hivatalosan értesítette a kormányt, hogy a krusevói kerületben történt események dolgában vizsgálatot tartottak és elrendelték valamennyi bűnös tiszt megbüntetését. (M. T. I.)

A »Vorwärts« ügye.

Berlin, szept. 7. Leid Károlyt, a Berlinben megjelenő »Vorwärts« szerkesztőjét, aki a császárszigetről megjelent szenzációs közleményért fogva volt, szabadlábra helyezték. Ellenben letartóztatták a lapnak egy Rotheim nevű munkatársát egy másik ügyben. A lap ugyanis levelet kapott egy katonától, amelyben az illető katona panaszt tett, hogy egy ezredben embertelenül bánnak a katonákkal. Rotheim, mielőtt közzétette volna a levelet, elment az illető parancsnokához, hogy információt kérjen. Ott követelték tőle, hogy mutassa föl a levelet, vagy legalább is nevezze meg a levélíró. Ezt Rotheim nem akarta megtenni, minek folytán letartóztatták. Az eset nagy fel-tűnést kelt. (M. T. I.)

MULATSAG.

Házi mulatság a kath. legényegyletben.

Minden izében kellemes, fészelen háziestélyt rendezett vasárnap este saját új helyiségében a nagyváradai kath. legényegylet.

Az ünnepélyt megelőzőleg öt ujonnan jelentkezett tagot vett fel az egylet körlelkébe *Pálffy Béla* igazgató, ki hosszabb beszédet tartott a jelenvoltakhoz, körvonalozva az egylet magasztos céljait, végül az új tagokat felesketta az egyleti zászlóra.

Ezután *Papp Ferencz* érzéssel, meglepő színezéssel szavaltta *Endrödi »A czelli búcsú«* költeményét. *Karkusz Sándor* szép, érczes hangon énekelte *Dóczi Józsefnek »Mandulafa, mandulafa...«* című dalát. Majd *Kendrella János* szerzett a hallgatóságnak derűs pillanatokra *»Desperat ur«* monológ előadásával. *Bujdosó Sándor* Kürti Lajos egyt. tag sikerült kupléit énekelte nagy tetszés mellett. Már a maszkiával is megnevette hallgatóit. Végül az egylet házi komikusa, *Kürti Lajos* adta elő a *»Tót táncmester«* monológot zajos tapivihart aratva.

Ezután rázendített a cigány egy tüzes csárdásra s a fiatalság csakhamar nekifogott a tánczhoz, melynek éjféli után is alig akart vége lenni.

A kedves kis háziestélyen a következő leányok vettek részt:

Kauczil nővérek, Csengery Mariska, Veiszman Juliska, Galló Rózsika, Popovits Etelka, Meskó Annuska, Daka Ilonka, Agárdi Juliska, Tóth Rózsika, Tóth Vilma, Oláh Mariska, Oláh Juliska, Pásztor Margit Tóth Mariska, Besenyi Juliska, Papp Mariska, Racz nővérek, Szűcs Korudlia, Szikora Etelka, Kertész Juliska, Nádasy nővérek, Szabó Mariska, Nagy Erzsike, Sztakó Rózsika, Nagy Vilma, Kiss Zsuzsika, Bostyán Juliska, Husz Vilma, Botha Francziska, Vántora Erzsike, Kiss Karolin, Juhász Gizella, Nyilassy Ferike, Szántay Etelka.

000 REGÉNY CSARNOK. 000
000 000

Sorsjáték.

Regény.

Irtá: Stella (Szöke Berta.) 69.

— Délután hivatalba menet beszélhetek, ha akarja.

— Köszönöm, talán magam megyek, még úgy sem ismerem Szőregiékét és . . .

— Ezt a látogatást ma feleslegesnek tartom, majd holnap templom után.

— Most ugyanis nagyon hideg van, az idő megváltozott, a szél úgy fu . . . — mondta Jolán.

— Azon esetben maradok, ha beszél Szőregiékhez . . . tudja, nem akarok semmi kellemetlenséget.

— Helyes — hagyta rá Ilka.

A délutánt igen kedélyesen töltötték el, nagyon jól érezték magukat a barátságos meleg szobában, mert odakünn bizony rettenetes idő volt. Márta izgatottan várta az estét, maga sem tudta, hogy miért. Már régen égett a lámpa, mikor Kálmán hozzájuk belépett.

Nagy dobozt cipelt magával, amit az asztalra helyezett. A lányok várakozásteljesen tekintettek a csomagra, e figyelemhez bátyjuk részéről hozzá voltak szokva. Ida hirtelen eltűnt s nemsokára szintén csomaggal tért vissza. Ilka megadta a jelt, a kötelék lehullott, ki-kí átvette ajándékát. Kálmán Mártáról sem feledkezett meg, csinos rájába foglalt rajz állt előtte, mely fiatal lányt ábrázolt, ki pamlagon fekszik s alszik. Föléje Kaloipe hajlik s koszort helyez szép homlokára. Az alvó leány igen hasonlít hozzá.

— Ha egy fényképem van magától, sokkal jobban sikerül — mentegetőzött a férfi — emlékezet után nem tudtam jobban.

Márta meglepetésében nem talált szavakat, némán nyujtotta kezét a férfinak, a lányok is csodálkoztak, nem tudtak a dolgról semmit.

— Mikor csináltad? — kíváncsiskodtak valamennyien.

— Egyszer — volt a lakonikus válasz.

A kép kézről-kézre járt Jolán hangosan olvasta az aláírt két szót »Cypra Apotheosis«.

Nem a lány, a nő imponál neki bennem, hanem az író — gondolta szomorun és lelki szemei előtt Zeréndiné jelent meg, egész hőditő szépségében. Ez éjjel keveset aludt s megint zavaros álmai voltak, ismét pódiumon látta magát, a közönség szünni nem akaró tapsai közepett, csak egyetlen egy ember tilt hidegen, közönyösen a zsufolt nézőtérén, Láposi, mellette a szép asszony foglalt helyet, ki nem törődve a férfi szeméből feléje lövelő vad féltékenységet kifejező pillantásokkal, mosolyogva hallgatta egy tisztecske udvarias bókjait. O pedig odaadta volna minden dicsőségét annak a férfinak egy szeretetteljes gyöngéd szaváért.

Fáradan kelt fel, arczán megátszótt az álmatlanság nyoma. A lányok aggódva kérdősködtek hogylétéről.

— Rosszul aludtam, — mondá — ha nem vagyok a megszokott helyemen, vége az alvásnak!

Csak alig tudta rossz hangulatát elrejteni, pedig igyekezett minden erejéből. Templomba mentek. Eleinte csak imádkozott, de egyszerre mozgolódás támadt a padban, gyönyörű fiatal nő ült be ugyanabba a padba, melyben ő ült. Szíve hangosan dobogni kezdett, Zeréndiné, gondolta szorongva és a mellette ülő Jolán megerősítette e tudatában. Nem tudott többé imádkozni, tekintete a szép nőn függött folytonosan.

— Férjes? — kérdezte Jolántól.

— Özvegy — felelte.

— Istenem légy velem, fohászkodott, ezzel nem bírom ki a versenyt, még ha százszor annyira dicsőítenek is mint íródot, e mellett minden más leány eltörpül. Ennyi szépség, ha még kedvességgel s jósággal párosul, egy féltistent megőrjít. Hogy bánta most, hogy visszatúsította szülei hívását, ott nem szenvedte volna ezeket a pokoli kinokat. A Róza néni államcsinyén legfőleg mulatott volna, itt meg . . . látnia kell azt a hatalmas ellenfelet, kivel nem is mer szembe szállani, a veszteség ugyanis bizonyos lenne. Mire után Szőregiékhez mentek, a gyermekek nem győztek eleget mesélni a szép karácsonyfáról, melyen az ő részére is van egy-más. Délután mindnyájukat meghívta Szőreginé.

— Az asszonyok mind igen kíváncsiak a kisasszonyra — mondta a bőbeszédű asszony, ki mint látszott, igen rosszul érezte magát az ünnepi öltözetben. 100 kilós syfid derekát sokat illegette a szűk ruhában — itt lesznek mindnyájan, meg akarják bámulni a kis eleven írónőt.

Márta igen örült az érdeklődésnek s megígérte tiszteletét tenni.

— De unalmas lesz — kezd'e, mikor az utcán voltak.

— Honnan gondolja? — kérdé Láposi.

Mert el fog kelleni mesélni az egész biográfiamat. Mikor kezdtem írni, hogyan jutottam ez eszmére, mikor írok honnan veszem a tárgyat, a modelleket, kit követek, kit, mit és hogy tanulmányozok stb.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde

Budapest, szept. 7.

Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, szept. 7.

Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1903. szept. 7-én.

Magyar aranyjárdék 4 %	119.—
Magyar koronajárdék	99.75
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4,1/2	—

Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 1/2 %	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4 %	99.25
Italmérségi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldterhermentesítési kötvény	99.25
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	200.—
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	156.—
Osztrák járadék papirban	99.80
Osztrák járadék papirban	100.10
Osztrák járadék aranyban	120.75
Osztrák korona járadék	100.—
Osztrák államsorsjegyek	153.50
Osztrák magyar bank részvény	15.77
Magyar hitelbankrészvény	716.—
Osztrák hitelintézet részvény	654.—
Páti vista	95.05
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.04
Németbirodalmi márka	117.82
Londoni vista	289.20
20 márkás arany	23.47

A szerkesztőségét felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Hirdetés.

A Nagyváradi Hitelbank

takarék- és segélyszövetkezet

működését megkezdette.

Tagok ez évi október 1-ig — mulasztási illeték fizetése nélkül — felvétetnek.

A befizetések hétköznapokon egész napon át, vasárnap és ünnepnapokon pedig d. e. 9—11 óráig eszközölhetők a «Nagyváradi Hitelbank r. t.» üzleti helyiségében Kossuth Lajos-utca (Sándor Samu-ház.)

359

Az igazgatóság.

Hazai ipar!

Butor

moderna lakáshereendezések, valamint egyes butordarabok gyári árban

REISZ és PORJESZ

butorgyárosoknál,

Nagyváradi, Zöldfa utca elején

Magyar gyártmány!

„EMKE” padlófényezés.

A közeledő idény alkalmával van szerencsém a t. közönségnek szíves figyelmét felhívni saját gyártmányu »EMKE« padló és parkette fényezésre, mely gyors száradása, szép fénye és tartóssága által az összes eddigi gyártmányokat felülmúlja.

Mindenki, aki ezen »EMKE« fényezőanyagot használja, nemcsak egy honi iparág fejlődését mozdítja elő, hanem hazafias és közművelődési célokat is szolgál. A gyárat az »EMKE« rendszeresen ellenőrzi.

„Emke” padló fényezőanyag 1 kg-os üvegekben v. dobozokban 2 kor. — fill.

„Emke” parkette fényezés 1 » 2 » 80 »

„Linoleum” 1 » 1 » 40 »

Szíves megbízásait kérve, vagyok

397.

kiváló tisztelettel:

BERKES BERTALAN.

Fő-üzlet: Zöldfa-utca. Telefon szám 180.
Videki telefon összeköttetés.

Fiók-üzlet: Feszték különlegességek raklára. Fő-utca.
„Bazar”-épület. Telefon sz. 393.

Mintegy 50.000 különféle zöld ojtás eladó őszi szállításra, rendelések már most elfogadtatnak.
117

Szabó és Hajnal

fűszer-, csemege-, bor- és déligyümölcs-üzletében

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,

Nagybani szállóeladás.

Csemege szálló kilója **24 kr.**

Nagyobb vételnél árengedmény.

Görög- és czukordinnyékben nagy választék.

Nagy raktár sajt neműek, prágai sódar, szalámiból. Naponta friss **TEA-VAJ** 1 kilo 1 frt 20 kr.

Világhírű

Előpataki gyógy- és borviz.

Egy liter 10 kr.

Kérjük t. vevőinket napi vagy heti szükségletüket feladni, a mit kihordó kocsinkkal díjtalanul hazaküldünk.

Vidéki rendeléseknél csomagolást nem számítunk s díjtalanul küldjük az itteni állomáshoz.

Számos megrendelést kérve, maradunk

kiváló tisztelettel

SZABÓ ÉS HAJNAL.

Ujdonság! Megay Foot-Ball bombái a legkiválóbb csokoládés gourmand-csemege 1 darab 15 kr.

Egy koronaért portómentesen küld az orvosszövetség sorsjátékához egy sorsjegyet az

Országos Sajtóiroda,

Budapest Kemény Zsigmond-u. 11.

Huzás már október 10-én.

nyeremény. 1 főnyeremény 40.000 K. Legnagyobb nyeremény legkedvezőbb esetben 50.000 korona.

1 korona Szerencse fel! 1 korona
1 sorsjegy. 1 sorsjegy.

A fürdő- és nyaralási idény alkalmából a t. közönség figyelmét felhívjuk

tűz és betörés mentes letéti pénztárunkra,

melyben külön-külön álló és közvetlenül zárható fiókok állanak előnyös feltételek mellett a bérelni kívánók rendelkezésére.

Nagyvárad Takarékpénztár, részvénytársaság.

339

A várad-velencei volt Weinberger-féle gyárhelyiségben

2 magtár

azonnal bérebevehető.

Értekezhetni lehet a Nagyvárad Takarékpénztárnál. 807.

312

A

„Nagyvárad hitelbank részvénytársaság” működését Kossuth Lajos-utca 10. sz. a. megkezdte.

Üzletköre:

Betétek kamatozás végetti elfogadása könyvecskékre és folyó számlára, mely előbbi után 5% kamatot fizet, adó levonás nélkül.

Váltók leszámítolása.

Előlegek értékpapírokra és áru-készletre.

Jelzálogkölcson nyújtása házakra és földekre.

Értékpapírok vétele és eladása.

Szelvények és kisorsolt értékpapírok beváltása.

Hivatalos órák: d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig.

Az Igazgatóság.

A helybeli és összes iskolákban használatban levő

Tankönyvek

segédkönyvek, továbbá mindenféle *író- és rajzszer*ek a legjobb minőségben és legjutányosabb árban kaphatók

SEBŐ IMRE

könyvnyomda, könyv- és papirkereskedésében
Nagyváradon.

Fő-üzlet:

Fő-utca, Oláry-ház.

Telefon: 276. szám.

Fiók-üzlet:

Nagypiacz-tér Andrányi-palota.

Telefon: 152. szám.

Kizárólagos női és gyermek-divat és kézimunka-üzlet.

EISLER BERTALAN

NAGYVÁRAD, Olaszi, Fő-utca.

Ujdonságok nagy választékban! Szmirna gobelin, congré északi (Nordis) és damaszt kezdett és előjegyzett kézi munkákban, minden hozzá való anyaggal; iskola kötény, gyermek felöltő, sapka, fejkötő és kalap; Ujdonságok!! Flanell, barchet és szövet gyermek ruhák; leány- és női fehérneműek. 292.

Nagy választék Női és Gyermekek Esőernyő, batiszt Zsebkendő, szelyem Ech:rsps és fejkendőkben.

Kizárólag csak női és gyermek **harisnyák** nagy választéka. — Zachariás és prágai glace keztyük és női pipere czikkek.

Mindennemű női szabó-czikkek. Ujdonságok csipke, applicatio és medaillonokban.

Vászon, fehér és asztal neműek, damast áruk elismert legelőnyösebb árban. Tartósságáért kezességet vállalunk. Teljes menyasszonyi kelenyék, remek kivitelben 106 frttól 5000 frtlig.

Valódi angol és francia különlegességek, czybelin, schottisch és doubl kelmékben gyönyörű választék — ugyszintén olcsóbb kelmékben is — 120 szentiméter széles, már 25 krtól kezdve.

Óriási választék fekete és színes ruha és blous selymekben, sima selymek, minden létező minőség és színben a legolcsóbb árakban.

Remek kivitelű diszek, selyem applicatio — chantüille és valancien csipkék, fekete fehér és ecrü színekben, — kivételos olcsó árakban.

Férfi és gyermek fehérneműk, ingek, kézelők, gallérok, harisnyák, zsebkendők, jäger és trico alsó ruhák nagy választék és nagyon olcsó árakban.

**Egy férfi gallér 10 kr.,
1 pár kézelő 20 kr. stb.**

Berliner és posztó nagy és fél nagy kendők, fejkendők, selyem, chachemir és delainból, selyem, zsenillier, gyapju schawlok.

Egy gyapju schawl 45 kr.

paplan és matrác

készítettés saját felügyeletünk mellett, gyönyörű kivitelekben, továbbá pluss, pique és trico paplanok.

Fiók-üzlet:
Debreczen
Piacz-utca.

Fő-üzlet:
Nagyvárad
Bémer-tér.

Fiók-üzlet:
Kisvárd
László-tér.

ÉRTESÍTÉS

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy a közelgő **őszi és téli idényre** raktárunkat nagy mennyiségben a **legújabb és legdivatosabb** árukkal és nagy alkalmi vételekkel felhalmoztuk és kérjük az igen tisztelt vásárló közönséget a saját érdekében is, hogy szolid és legolcsóbb áruinkról s pontos kiszolgálásról általános elismert üzletünket felkeresni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

WALLERSEIN FÜLÖP FIAI.

Szolid szabott árak tulfizetés teljesen kizárva.

Különösen figyelemre méltó!

Az ujonnan berendezett női és gyermek confection raktár dús választékban, eredeti modellek.

Salon szőnyegek, futó, velvet tapesstry és spárga szőnyegek függönyök, lambrekinok, fali és ágyelő szőnyegek, ágy garnitúrák, **csipke és tüll függönyök**, fehér — crem és ecrü színben állandóan óriási választékban és legolcsóbb árakban.

Egy ablak szövet függöny már 95 krért.

Mindennemű bélés áruk és hozzá való szabott árakban.

Egy ruhához teljes hozzávaló 1 frt 35 kr.

Teljes csecsemő kelegyék gyönyörű kivitelben igen olcsó árakban.

Kacsi és plüss takarók,

gácsi és brassói pokróczok, méter és darab számra.

Eredeti gyári ár.

LONDON SZENZÁCZIÓJA!

A vételár visszafizetése.

Minden egyes vevő, ki áruházamban bevásárlásait eszközli, azon kellemes helyzetbe juthat, hogy minden hét egyik meghatározott napján általam, láttamozott fizetési bárcza ellenében a bevásárlásért fizetett összeget 10% levonása mellett visszakapja és pedig, ha egy vevő

10 koronaért vásárol, ugy	— — — 9 —		50	>	>	>	— — — 45 —		
20	>	>	18 —		100	<	>	>	— — — 90 —

koronát áruházam kifizetési pénztáránál készpénzben vissza fizetem. Ez a londoni methodus nagy közkedveltségre tett szert külföldön a vevőközönség körében s amidőn én ezen módszert 1903. sept. 10-én, azaz csütörtökön fő-utcai áruházamban életbeléptetem, kérem Biharmegye és Nagyvárad közönségét, hogy figyelemmel kísérje ezt az érdekes újítást és személyesen győződjék meg arról, hogy e methodus reális számításon és nem porhintésen alapul.

A midőn a n. é. vevőközönség **tömeges látogatását** kérem, biztostom a legszolidabb kiszolgálásról. Figyelemre méltó újdonságaim már megerkeztek, u. m.:

Női **ruhakelmék**, selymek, kész női blousok és aljak, alsó-szoknyák, gyermek ruhák, kabátok, férfi, női és gyermek **kalapok**, harisnyák, **vásznak**, fehérneműk, asztalneműk, szőnyegek, függönyök, utazó takarók, **kézimunkák**, szörmeáruk és **rövidáruk** a legnyobb választékban kaphatók.

Kiváló tisztelettel:

CZILLÉR IMRE,
Nagyáruháza,
Olaszi Fő-utca.

A visszafizetési nap hirlapilag tudomásul adatik.

407.

Ezen nagyarányu kedvezmény daczára az árak nem változnak.